

**MINDENSZENTEK
ÉS
HALOTTAK NAPJA
ÜNNEPE**



Mindenszentek ünnepe:

Mindszent (lat. *festum Omnium Sanctorum*), nov. 1.: 1. ekkleziológiailag a megdicsőült Egyház ünnepe. Nem tévesztendő össze a szenvedő Egyház ünnepével, mely XI. 2.: a halottak napja - Az élő és elhalt hívek titokzatos közösséget alkotnak a szentek egységében, egymásért könyörögnek, helytállanak. Ennek alapján beszélünk *küzdő* Egyházzal (Ecclesia militans), mely a földön élő lelkek közössége, *szenvedő* Egyházzal (Ecclesia patiens), mely a meghalt, de még a tisztítóhelyen szenvedő lelkeké, és *diadalmas* Egyházzal (Ecclesia triumphans), mely a már mennyekbe jutott, üdvözült hívek társasága. Mindenszentek ünnepén mindazon megdicsőült lelkeket ünnepeljük, akikről megszámlálhatatlan sokaságuk miatt (vö. *Jel 7,9-10*) a kalendárium külön, név szerint nem emlékezhet meg. Ide tartoznak az életszentség hírében meghaltakon kívül mindazok, akik a tisztítóútzben megtisztulva már megérkeztek a mennyországba.

A keleti egyházban 380 k. a Pünkösöd utáni első vasárnapon az összes vértanúról egy napon, együtt is megemlékeztek: Szíriában V. 13-án, Antiochiában a Pünkösöd utáni első vasárnap, az örményeknél a Szt Kereszt fölmagasztalása utáni 10. vasárnap utáni szombaton, a koptoknál X. 23-án. -

Nyugaton Mindenszentek egy templomszenteléssel kezdődött: Szt IV. *Bonifác* pápa (ur.608-615) 609. V. 13: a Szűzanya és az összes vértanúk tiszteletére szentelte Rómában a Pantheont. Ennek évfordulóját kezdték Mindenszentekként ünnepelni. III. *Gergely* pápa idején (ur. 731-741) az ünnep átkerült *máj. 31-re*, és „a Szent Szűz, minden apostol, vértanú, hitvalló, s a földkerekségen elhunyt minden tökéletes igaz ember” emléknapi lett. IV. *Gergely* pápa. (ur. 827-44) nov. 1-re helyezte át. Jámbor Lajos császár. 835: az egész birodalomban elrendelte az ünnepet. Terjedésében nagy szerepe volt Cluny-bencéseinek. Mindenszenteknek estéje már a halottak estéje (halottak napjának vigíliája). A halottak napjával kapcsolatos búcsúk Mindenszentek déltől nyerhetők.

(Forr.: Katolikus Lexikon)

Halottak napja:

Halottak napja nov. 2.: a földön küzdő Egyház ünnepélyes megemlékezése a tisztítóútzben szenvedő lelkekről. - A halottakról való gondoskodás a vallástörténeti kutatások szerint ősidőktől fogva mindenütt megtalálható jelenség. A halottak ünnepe az ókori Rómában a *feralia* volt. - *Az Egyházban* Szt. *Odilo* clunyi apát kezdeményezte, hogy miután *Mindenszentek* ünnepén az Egyház megemlékezik a mennyország szentjeiről, másnap az összes megholtáról is megemlékezzünk. 998: kezdték az ünnepet, mely a 11. sz: a clunyi bencések hatására széles körben elterjedt. Róma a 14. sz: fogadta be. XV. *Benedek* pápa (ur. 1914-22) 1915: engedélyezte, hogy halottak napján minden pap 3 szentmisét mondhat; egyet egy konkrét elhunytért, egyet általában a tisztítóútzben szenvedő lelkekért, és egyet a pápa szándékára. A bizánci szertartásbanban megfelelője a lelkek szombatja. A szerzetesrendek külön napon emlékeznek meg saját halottaikról.

(Forr.: Katolikus Lexikon)

Mindenszentek - Halottak napján teljes és részleges búcsúk elnyerése:

Mindenszentek napján déltől kezdve halottak napja éjfélig teljes búcsút nyerhetnek mindazok, akik templomot vagy kápolnát látogatnak meg és ott Hiszekegyet, Miatyánkot imádkoznak a halottakért és imádkoznak a Szentatya szándékára. A búcsúnyerés feltétele, hogy a hívő előtte győnjön és áldozzon.

A búcsú elnyerhető a következő vasárnap is. Ugyancsak elnyerhető a teljes búcsú temető vagy kriptá látogatásakor november 1-től november 8-ig, a fenti feltételek mellett. Az év többi napján részleges búcsút lehet nyerni a temető meglátogatásakor, a felsorolt feltételek mellett.

(Forr.: katolikus.hu)

MINDENSZENTEK ÜNNEPE

Magyar nyelven is megjelentek azok a levelek, amelyeket Dietrich Bonhoeffer, a nagy német teológus a náci börtönéből írt. 1944. július 21.-én kelt levelében ez a protestáns lelkész azt is leírja, hogy a börtön cellájában hosszasan beszélgetett egy katolikus pappal: többek között az élet értelméről. Bár mindketten keresztények és Isten szolgálói voltak, mégis eltérően vélekedtek erről a kérdéstről. Ő, a protestáns azt mondta: Szeretnék megtanulni hinni! A katolikus pap pedig azt válaszolta: Szent szeretnék lenni! Nyilvánvaló, hogy az eltérő válaszban felfedezhető a protestáns és katolikus vallásosság közti különbözőség. Protestáns testvéreink azért imádkoznak, hogy hinni tudjanak abban, hogy Isten Krisztusért igazzá teszi őket és üdvözíti. Mi, katolikusok pedig azért könyörgünk, hogy Isten kegyelmi segítségével szentek lehessünk, és életünk végén a szentek boldogító közösségébe juthassunk.

Valljuk meg őszintén, hogy napjainkban megfogyatkozott közöttünk az életszentség utáni vágy: kevesen vannak olyanok, akik szentek akarnak lenni. Az esztendő folyamán szívesen gondolunk az egyház jól ismert szentjeire, az elmúlt kétezer év vértanúira, hitvallóira, és a szentéletű rendalapítókra. Mindenszentek ünnepén a megdicsőült Egyház kevésbé ismert és ismeretlen szentjeire gondolunk: szent életű öseinkre, barátainkra, ismerőseinkre. Szent Bernát, az ünnep zsolozsmájában azt írja, hogy az emlékezés önmagában kevés! Ez az ünnep többet vár tőlünk: Mágyakozzunk azokhoz, akik várva várnak ránk, sietve induljunk feljűk, akik készek befogadni bennűket, elűzzűk meg az üdvűzűlt lelkeknek ezt a várákozását azzal, hogy mi is oda kívánkozunk.

Tehát a mi saját - reménybeli - ünnepűnk is ez a nap, mert mindnyáján arra vagyunk teremtve, hogy egykor a mindenszentek közösségében élűnk a mennyben. Ezekben a napokban amikor a temetőket járűk, gyakran gondolunk a megdicsűűlt és a szenvedű egyház (a halál utáni tisztulás állapotában lévűk) tagjaira, de arról megfedekezűnk, hogy már most is, mi is (a küzdű egyház tagjai), hozzátartozunk a szentek közösségéhez. Esztendőrűl esztendűre ez az ünnep rá akar dűbbenteni bennűket arra, hogy megkeresztelkedűnk óta már mi is mindnyáján szentek vagyunk (IKor 6. 11), és az Egyházban mindenki meg van hívva az életszentségre (LG .40). Jézus mindenegyes tanítványát, bánni is legyen rangűk vagy állapotűk, egyűttesen és egyénenként. Különbűsűgtétel nélkül hívva az életszentségre:

Legyetek tökéletesek, amint mennyei Atyátok tökéletes (Mt 5, 48). Az apostol szava szerint: Az az Isten akarata, hogy szentek legyetek (1 Tessz 4,3). Sűt mindent megkaptuk és megkapunk ahhoz, hogy szentek tudűnk lenni.

A keresztségben megkaptuk a megszentelű kegyelmet, az isteni élet részesei lettűnk a Szentlélek által, vagyis a szentség csűrűjét szinte életűnk kezdetűtűl fogva magunkban hordozzűk. De ezt az ajándékba kapott megszentelűdést Isten segítségével mindnyájűnknek személyesen kell kibontakoztatnűnk. A megszentelű kegyelem Istennek tetszűvűtűtűs bennűket, de a hit, a remény és a szeretet teszi tökéletesűti az Istennel való egységűnk. János apostollal egyűt gondolűnk arra, hogy már most Isten gyermekei vagyűnk, de még nem nyilvánvalű, hogy mivé leszűnk (1 Jn 3,2).

Az ünnep prefációja szerint a szentek nagyszerű példája sarkall minket, és imádsággal is közbenjárnak értűnk! Mindkettűre szűkségűnk van: a biztató példára és a közbenjárű imádságra. Különbűsen is rászorulűnk a szentek közbenjárására, hogy amit saját erűnkkel el nem érhetűnk, azt közbenjárásűkra Isten ajándékba adja meg nekűnk.

(Dolhai Lajos: Minenszentek in: Vigília: 2000. október 29. LVI. évf. 44. (2727.))

Gondolatok halottak napjára

Közeledik a Halottak Napja, amikor megemlékezünk azokról, akik gondterhes életüket befejezve, talán megtörve és fáradtan az örök világosság után vágyódva, földi kínjukat levetve Istennél találtak nyugalmat.

Most még csendes a temető. Csendjét csak az őszi szellő fuvallata töri meg. A fáról egy-egy hervadt levél esik a sírkőre, verebek csiripelése hívja fel magára a figyelmet. A szélről hajladozó faágak susogása köszönti az arra járókat, akik kis kannájával kezében a vízcsaphoz siet, hogy megöntözze szeretteinek sírját.

Még egy-két nap és a temető szinte kivirágzik, a sok mécses és gyertya fénye ünnepiessé varázsolja a szép virágokkal díszített sírokat. Egyre többen tódulnak majd be a kapun, nagy lesz a sokaság a sírkertben.

Elszorul a szívem. Mennyi ember, és mennyi jó érzés lakozik bennünk. Mindenkinek van halottja, akihez kötődött, akinek emlékét a szívében hordozza.

Én pedig itt ülök az üres templom első padjában, hogy közel legyek a Tabernákulumhoz, az Oltáriszentséghez, Hozzád, Mindenható Istenem, édes Jézusom! Megtörve, fáradtan, könnyeimet törölgetve suttogom: nekem is vannak Szeretteim, akik örök álmukat alusszák. Én is szeretnék sírjuknál mécses gyújtani, virágot vinni. De hogyan tehetném ezt? Nem tudok villamosra szállni, a botommal is csak nehezen tudok botorkálni. Ki visz engem a temetőbe? Mások segítségére vagyok utalva. Elégedetlen gondolatok támadják meg agyamat. Istenem, 86 éves vagyok. Miért nem szólítasz már Magadhoz? Keserves és nehéz már számomra az élet. Vedd le vállamról a terhet. Könyörülj meg rajtam, sajnálj meg engem. Nem akarom a keresztet tovább cipelni. Nézz rám, gyenge vagyok, minden porcikámmal érzem öregségemet, gyengeségemet, elesettséget. Elfogyott a türelmem.

Elégedetlenül, botomra támaszkodva kilépek a padból. Tekintetem a Keresztút első stációjára vetődik. Szótlanul tekintek a képre, majd tovább haladok. Hirtelen megingok, szorongó érzés fog el. Mintha minden csepp vérem az agyamba tódulna. Jézus vállára veszi a keresztet. Lábam remegni kezd. Szégyenkezve tekintek a keresztút többi stációjára.

Jézusom, Te vállaltad a nagy keresztet, amely által megváltottad a világot. És én? Nem akarom keresztemet tovább vinni, menekülnék előle. Szégyenkezve megyek tovább. Jézus elesik háromszor is a nagy kereszt súlya alatt. Földre roskad a te erőt vesz magán, és zokszó nélkül viszi tovább a nehéz keresztet.

Mennei Atyám, bocsáss meg nekem- mondom a padra visszaülve, arcomat tenyerembe hajtva. Legyen meg a te akaratod. Milyen kicsi is az én keresztm a te Szent Keresztedhez képest. Szánom és bánom elégedetlenségemet, hiszen a Te szent rendeltetésed és akaratod ad választ arra, hogy miért kell 86 évesen még itt a földön lennem. Talán azért, hogy e soraimmal is erőt adjak mindazoknak, akik magas korukban és betegségükben embertársaiktól, szeretteiktől elhagyatva, Isten akaratára ellen zúgolódva élik le életüket.

Vigasztalódjatok ! Keressétek és találjátok meg öregsétekben a szépet. Emeljétek szemeteket a fénylő nap és az éjszakai fényes csillagok felé. A levegő csendje is csengő dallamként hassa át szíveteket és meglátod, érezni fogod lelked varázslatos erejét, amellyel szeretetet nyújtasz az elesetteknek, a Nálad is gyengébbeknek. Ez a szeretet fog vigaszt nyújtani! A szeretet, amely a legnagyobb kincs, erő, hatalom. Ezt a szeretetet viszed majd Isten trónja elé, hogy a legfényesebb fényben és világosságban találj majd meg az örök nyugalmat!

(Krajcsikné Pazeller Mária: *Gondolatok halottak napjára*

in.: Vigília, 2000. október 29. LVI. évf. 44.(2727.))

IMÁK:

Mindenszentek litániája

Uram, irgalmazz!
Uram, irgalmazz!
Krisztus, kegyelmezz!
Krisztus, kegyelmezz!
Uram, irgalmazz!
Uram, irgalmazz!

Mennybéli Atyaisten, Irgalmazz nekünk!
Meváltó Fiúisten,
Szentlélek Uristen!
Szenháromság egy Isten!

Szentséges Szűz Mária, Könyörögj érettünk!
Istennek szent Anyja, Könyörögj érettünk!
Szűzek szent Szűze, Könyörögj érettünk!
Szent Mihály, Gábor és Ráfael, KönyöröjeteK érettünk
Mindnyájan szent angyalok KönyöröjeteK érettünk

Szent Ábrahám, Könyörögj érettünk!
Szent Mózes, Könyörögj érettünk!
Szent Illés, Könyörögj érettünk!
Szent József, Könyörögj érettünk!
Keresztelő Szent János, Könyörögj érettünk!
Mindnyájan szent pátriákák és próféták! KönyöröjeteK érettünk!

Szent Péter és Pál, KönyöröjeteK érettünk
Szent András Könyörögj érettünk!
Szent János és Jakab, KönyöröjeteK érettünk
Szent Tamás Könyörögj érettünk!
Szent Máté, Könyörögj érettünk
Mindnyájan szent apostolok, KönyöröjeteK érettünk
Szent Lukács Könyörögj érettünk!
Szent Márk, Könyörögj érettünk
Szent Barnabás Könyörögj érettünk!
Szent Mária Magdolna, Könyörögj érettünk
Mindnyájan az Úr tanítványai, KönyöröjeteK érettünk

Szent István vértanú Könyörögj érettünk!
Antióchiai Szent Ignác, Könyörögj érettünk
Szent Polikárp Könyörögj érettünk!
Szent Jusztinus, Könyörögj érettünk
Szent Lőrinc Könyörögj érettünk!
Szent Ciprián, Könyörögj érettünk
Szent Bonifác Könyörögj érettünk!
Szent Adalbert, Könyörögj érettünk
Szent Gellért, Könyörögj érettünk
Boldog Apor Vilmos, Könyörögj érettünk
Becket Szent Tamás, Könyörögj érettünk!

Szent Szaniszló Könyörögj érettünk!
Fischer Szent János,
és Mórus Szent Tamás, KönyörögjeteK érettünk!
Miki Szent Pál, Könyörögj érettünk!
Chanel Szent Péter, Könyörögj érettünk
Lwanga Szent Károly, Könyörögj érettünk!
Szent Márk, István
és Menyhért kassai vértanúk, KönyörögjeteK érettünk!
Szent Perpétua és Felicitász, KönyörögjeteK érettünk!
Szent Ágnes, Könyörögj érettünk!
Goretti Szent Mária, Könyörögj érettünk!
Mindnyájan szent vértanuk, KönyörögjeteK érettünk!

Nagy Szent Leó pápa, Könyörögj érettünk!
Nagy szent Gergely pápa, Könyörögj érettünk!
Szent Ambrus püspök, Könyörögj érettünk!
Szent Jeromos hitvalló, Könyörögj érettünk!
Szent Ágoston püspök, Könyörögj érettünk!
Szent Atanáz püspök, Könyörögj érettünk!
Nagy Szent Vazul, Könyörögj érettünk!
Nazianzi Szent Gergely, Könyörögj érettünk!
Aranyszájú Szent János, Könyörögj érettünk!
Szent Márton, Könyörögj érettünk!
Szent Patrik, Könyörögj érettünk!
Szent Cirill és Metód, KönyörögjeteK érettünk!
Borromeo Szent Károly, Könyörögj érettünk!
Szalézi Szent Ferenc, Könyörögj érettünk!

Remete Szent Pál, Könyörögj érettünk!
Szent Antal apát, Könyörögj érettünk!
Szent Benedek apátúr, Könyörögj érettünk!
Szent Zoerárd, András és Benedek remeték, KönyörögjeteK érettünk!
Szent Bernát, Könyörögj érettünk!
Szent Ferenc és Domonkos, KönyörögjeteK érettünk!
Aquinoi Szent Tamás, Könyörögj érettünk!
Kapisztráni Szent János, Könyörögj érettünk!
Marchiai Szent Jakab, Könyörögj érettünk!
Loyolai Szent Ignác, Könyörögj érettünk!
Xavéri Szent Ferenc, Könyörögj érettünk!
Páli Szent Vince, Könyörögj érettünk!
Vianney Szent János, Könyörögj érettünk!
Bosco Szent János, Könyörögj érettünk!

Árpád-házi Szent Margit, Könyörögj érettünk!
Prágai Szent Ágnes, Könyörögj érettünk!
Árpádházi Boldog Kinga, Könyörögj érettünk!
Árpádházi Boldog Jolán, Könyörögj érettünk!
Sziénai Szent Katalin, Könyörögj érettünk!
Avilai Szent Teréz, Könyörögj érettünk!
Limai Szent Róza, Könyörögj érettünk!
Mindnyájan szent papok és szerzetesek, KönyörögjeteK érettünk!

Szent István király, Könyörögj érettünk!
Szent Imre, Könyörögj érettünk!
Boldog Gizella királyné, Könyörögj érettünk!
Szent László király, Könyörögj érettünk!
Szent Lajos király, Könyörögj érettünk!
Szent Mónika, Könyörögj érettünk!
Árpádházi Szent Erzsébet, Könyörögj érettünk!
Szent Hedvig királyné, Könyörögj érettünk!
Istennek minden szentjei, Könyörögjettek érettünk!

Légy irgalmas! Ments meg, Uram, minket!
Minden gonosztól,
Minden bűntől,
Az ördög cselvetéseitől,
Haragtól, gyűlölségtől, és minden gonosz akarattól,
Az örök haláltól,
Megtetesülésed által,
Születésed által,
Keresztésed és szent böjtölésed által,
Kereszted és kínszenvedésed által,
Halálod és temetésed által,
Szentséges föltámadásod által,
Csodálatos mennybemeneteled által,
A Szentlélek kiáradása által,
Dicsőséges eljöveteled által,

Hogy nekünk kegyelmezz! Kérünk téged, hallgass meg minket!
Hogy minket igaz bűnbánatra vezérelj,
Hogy minket szent szolgálatodban megőrizz és megtarts,
Hogy minden jótevőnknek örökkévaló javaidat megadd,
Hogy a földnek bő gyümölcsét megadd és megtartsd
Hogy az Anyaszentegyházat kormányozd és megerősítsd,
Hogy a római pápát és az egész papi rendet a szent vallásban megtartsd, Hogy az egész
kereszténységnek egységet adj,
Hogy minden embert az evangélium világosságára elvezess,

Krisztus, hallgass minket!
Krisztus hallgass minket!
Krisztus hallgass meg minket!
Krisztus hallgass meg minket!

Könyörögjünk! Úristen, oltalmunk és erősségünk: hallgassd meg Egyházad buzgó könyörgését! Te adod lelkünkbe az irántad való szeretetet: engeddd, hogy amit hittel kérünk, azt valóban elnyerjük,
Krisztus, a mi Urunk által. Amen.

vagy:

Istenünk! Te látod, hogy gyengeségünk mennyire megbénít bennünket: Szentjeid példájával kelts bennünk új erőt szeretetednek szolgálatára. Krisztus, a mi Urunk által. Amen.

Adj, Uram, örök nyugodalmat nekik

Adj, Uram, örök nyugodalmat nekik és az örök világosság fényeskedjék nekik. Nyugodjanak békében. Amen.

(Elmondásával részleges bűcsút lehet nyerni, amely csak a tisztítóűzben szenvedőkért ajánlható fel.)

A mélységből kiáltok (129. zsoltár)

A mélységből kiáltok Uram, hozzád, *
Istenem, figyelj a szómra!
Fordulj felém és hallgass figyelmesen *
könyörgésem hangos szavára!

Ha a bűneinket, Uram, felrovod, *
Uram, ki az, aki előtted megállhat?
De nálad bocsánatot nyer a vétek *
ezért félve tisztelünk Téged.

Remélek az Úrban, benne remél a lelkem *
és bízom ígéletében.

Lelkem várja az Urat *
jobban, mint éji őr a hajnalt.
Bizony, jobban mint éji őr a hajnalt *
várja Izrael az Urat,
mert az Úrnál van az irgalom *
és bőséges a megváltás nála.
Választott népét Ő váltja meg *
minden bűnétől.

Dicsőség az Atyának és a Fiúnak*
és a Szentlélek Istennek!
Miképpen kezdetben vala most és mindenkor*
és mindörökön örökké. Amen.

(Az a hívő, aki áhítattal elimádkozza, részleges bűcsút nyerhet.)

Ima halottainkért

Végtelenül jóságos, irgalmas Úristen! Könyörülj minden meghalt hívő lelkén, kik még a tisztítóhelyen szenvednek. Engedd, hogy kínyaiktól megszabaduljanak és örök birodalmodba felvétessenek. Annak pótlása végett, amivel ezek igazságodnak még tartoznak, felajánlom neked mindazt, amit szent Fiad e földön tett és szenvedett. Fogadd el, legkegyelmesebb Atyám, azok mulasztásaiért és hanyagságaiért szent Fiad jótetteinek és érdemeinek sokaságát; azon méltatlanságokért pedig, melyekkel téged illettek, Fiadnak kínjait, fájdalmait, sebeit és szenvedéseit, melyeket azokért elviselt; és ama büntetésekért, melyeket még el kell viselniük, a keserű halált, melyet szent Fiad értünk szenvedett. Engedd, hogy Fiadnak azokért is kiontott drága szent Vére tisztulásukra, enyhülésükre és szabadulásukra szolgáljon. Mutasd meg irántuk, mennyei Atyám, végtelen irgalmasságodat, és vedd fel őket magadhoz az örök boldogságba, hogy Téged a mennyben szentjeiddel együtt szüntelenül dicsérjenek és magasztaljanak. Ámen.



VERSEK:

Kosztolányi Dezső : Halotti beszéd

Látjátok feleim, egyszerre meghalt
és itt hagyott minket magunkra. Megcsalt.
Ismertük őt. Nem volt nagy és kiváló,
csak szív, a mi szívünkhöz közel álló.

De nincs már.

Akár a föld.

Jaj, összedőlt

a kincstár.

Okuljatok mindannyian e példán.
Ilyen az ember. Egyedüli példány.
Nem élt belőle több és most sem él
s mint fán se nő egyforma két levél,
a nagy időn se lesz hozzá hasonló.

Nézzétek e főt, ez összeomló,
kedves szemet. Nézzétek, itt e kéz,
mely a kimondhatatlan ködbe vész

kővé meredve,

mint egy ereklye,

s rá ékírással van karcolva ritka,

egyetlen életének ősi titka.

Akárki is volt ő, de fény, de hő volt.

Mindenki tudta és hirdette: ő volt.

Ahogy szerette ezt vagy azt az ételt, .
s szólt ajka, melyet mostan lepecsételt
a csönd, s ahogy zengett fülünkbe hangja,
mint vízbe süllyedt templomok harangja
a mélybe lenn, s ahogy azt mondta nem rég:

"Édes fiacskám, egy kis sajtot ennék" ,

vagy bort ivott és boldogan meredt a

kezében égő, olcsó cigaretta

füstjére, és futott, telefonált,

és szőtte álmát, mint színes fonált:

homlokán feltündökölt a jegy,

hogy milliók közt az egyetlenegy.

Keresheted őt, nem leled, hiába,
se itt, se Fokföldön, se Ázsiába,
a múltba sem és a gazdag jövőben
akárki megszülethet már, csak ő nem.

Többé soha

nem gyúl ki halvány-furcsa mosolya.

Szegény a forgandó, tündér szerencse,

hogyan e csodát újjól megteremtse.

Édes barátaim, olyan ez éppen,
mint az az ember ottan a mesében.
Az élet egyszer csak őrája gondolt,
mi meg mesélni kezdtünk róla: "Hol volt..."
majd rázuhant a mázsás, szörnyű mennybolt,
s mi ezt meséljük róla sírva: "Nem volt..."
Úgy fekszik ő, ki küzdve tört a jobbra,
mint önmagának dermedt-néma szobra.
Nem kelti föl se könny, se szó, se vegyszer.
Hol volt, hol nem volt a világon egyszer.

Juhász Gyula: Temető

A hervadás bús pompájában áll most
A temető. Ó, mennyi szín, derű,
Fehér és lila őszi rózsatenger,
Mely hullámszik az enyészet szelére.

Egy alacsony pad vár rám pihenőül,
Előtte zöld deszkából ácsolt apró
Sírdomb szelíden mosolyog a fényben.
Fölöttem magyar égnek végtelenje,
Előttem a határtalan magyar táj.

E kicsi sírban egy csöpp lányka szunnyad,
Mint elhervadt virág az őszi kertben.
Köröttem mindenütt békés kereszttek
S mély nyugalom beszédes csöndje hallgat.
Mely minden bölcsességnél igazabb.

E kicsi hant előtt, e nagy magányban
Megölelem az édes életet,
Mely ragyogást küld jeltelen sírokra
S virágözönt az ódon temetőkbe
S az őszi nap csókjával arcomon
Megindulok rózsásan, dalosan,
A boldog elmúlás víg vőlegénye.



Ady Endre : Halottak napján

Halottja van mindannyiunknak,
Hisz percről-percre temetünk,
Vesztett remény mindenik percünk
És gyászmenet az életünk.
Sírhintolunk, gyászolunk mindig,
Temetkező szolgák vagyunk!
-- Dobjuk el a tettető álcát:
Ma gyásznapi van, ma sírhatunk!

Annyi nyomor, annyi szenny, vétek
Undorít meg e sárgolyón...
Hulló levél hányszor feledtet
A megváltó, a gyilkos ón!...
Óh, hányszor kell a sírra néznünk,
Hogy vigasztaljuk önmagunk --
-- Dobjuk el a tettető álcát:
Ma ünnep van, ma sírhatunk!...

1899. november 1.

Csukás István:

Istenke, vedd térdedre édesanyámat

Istenke, vedd térdedre édesanyámat,
ringasd szelíden, mert nagyon elfáradt,
ki adtál életet, adj neki most álmat,
és mivel ígértél, szavadat kell állnod,
mert ő mindig hitt és sose kételkedett,
szájára suttogva vette a nevedet.
Én nem tudom felfogni, hogy többé nincsen,
s szemem gyöngye hogy a semmibe tekintsen,
hová a fény is csak úgy jár, hogy megtörve:
helyettem nézzél be a mély sírgödörbe,
próbálkozz, lehelj oxigént, tüdőd a lomb!
Nem is válaszolsz, kukac-szikével boncolod,
amit összeraktál egyszer végtelen türelemmel,
csak csont, csak por, ami volt valamikor ember,
mivel nem csak Minden vagy: vagy a Hiány,
magadat operálsz e föld alatti ambulancián.
Mi mit nyel el a végén, fásultan szítálsz
a semmiből a semmibe a létező világot,
anyát és gyereket, az élő a holtat,
s mert Te teremtetted, nem is káromolhat,
csak sírhat vagy könyöröghet, hogy adj neki békét,
nem tudjuk, hogyan kezdődött, de tudjuk a végét;
én sem káromolok, hallgasd meg imámat:
Istenke, vedd térdedre édesanyámat.